

โครงการศึกษาเพื่อรองรับนโยบายการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าว เข้ากองทุนเพื่อเป็นประกัน ค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

ที่มาและสาระสำคัญของผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องนี้มีที่มาจาก พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 กำหนดให้ลูกจ้างที่ได้ใบอนุญาตทำงานตำแหน่งงานรับใช้ในบ้านและงานกรรมกร ต้องส่งเงินเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อเป็นการประกันค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างที่เป็นแรงงานต่างด้าวกลับออกไปนอกราชอาณาจักร โดยลูกจ้างสัญชาติพม่าและลาวต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนคนละ 2,400 บาท สัญชาติกัมพูชาต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนคนละ 2,100 บาท และให้นายจ้างมีหน้าที่หักเงินค่าจ้างของลูกจ้างโดยเฉลี่ยเป็นจำนวนเท่ากันทุกเดือนติดต่อกันเป็นเวลา 6 เดือน และนำส่งเข้ากองทุนภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไปจนครบอัตราดังกล่าว โดยเริ่มส่งครั้งแรกในวันที่ 2 มกราคม 2554 แต่เมื่อจะเริ่มดำเนินการจัดเก็บเงินเข้ากองทุน มีนายจ้างที่ใช้แรงงานต่างด้าวจำนวนมากร้องขอให้กระทรวงแรงงาน ชะลอการบังคับใช้กฎกระทรวงพร้อมทั้งทบทวนหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราในการเก็บเงินเข้ากองทุนใหม่ ให้เหมาะสมไม่เป็นที่เดือดร้อนแก่นายจ้างและแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงาน จึงได้เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเลื่อนระยะเวลาการบังคับใช้กฎกระทรวงดังกล่าวออกไปจากเดิม เป็นวันที่ 1 มีนาคม 2555 ซึ่งคณะรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีมติเมื่อวันที่ 4 มกราคม 2554 เห็นชอบตามที่กระทรวงแรงงานเสนอ และก่อนที่จะมีการบังคับใช้กฎกระทรวงดังกล่าว กระทรวงแรงงานได้มอบหมายกรมการจัดหางาน ทำการศึกษาผลกระทบของการบังคับใช้กฎกระทรวง รวมตลอดถึงหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่เหมาะสมในการส่งเงินเข้ากองทุน เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้บริหารในการพิจารณาปรับปรุงกฎกระทรวงตามความเหมาะสมต่อไป

ผลการวิจัยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายจ้างและประชาชนมีความเห็นว่า การเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุนเพื่อเป็นประกันค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างกลับออกไปนอกราชอาณาจักร มีผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ
- 2) ผลกระทบด้านบวกคือ ไม่เป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดิน และมีหลักประกันเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ
- 3) ผลกระทบด้านลบคือ เป็นภาระในการนำส่งเงิน ของนายจ้าง และเป็นภาระของลูกจ้างที่ต้องเป็นผู้จ่ายเงิน
- 4) นายจ้างเห็นว่าควรปรับปรุงวิธีการจัดเก็บเงิน เข้ากองทุนใหม่ คือ เก็บครั้งเดียวในวันที่ยื่นขออนุญาตทำงาน และเก็บตามอัตราต้นทุนการส่งกลับของแต่ละประเทศ โดยเก็บจากแรงงานต่างด้าวทุกประเภททั้งมีฝีมือและไร้ฝีมือ

5) ลูกจ้างต่างด้าว ทั้ง 3 สัญชาติ (พม่า ลาว กัมพูชา) มีรายได้โดยเฉลี่ย วันละ 200 บาท มีรายจ่ายต่อเดือน เฉลี่ย 3,000 บาท มีเงินออมเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท ส่วนใหญ่ส่งกลับประเทศ ภูมิลำเนาเดือนละ 1 ครั้ง

รายละเอียดของผลการศึกษานี้ปรากฏอยู่ใน www.doe.go.th และ <http://lmi.doe.go.th>

เผยแพร่เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2554

รายงานผลการวิจัย

เรื่อง

โครงการศึกษาเพื่อรองรับนโยบายการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าว เข้ากองทุนเพื่อเป็นประกันค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างกลับออกไปนอกราชอาณาจักร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed method) ซึ่งประกอบด้วยการศึกษาเชิงปริมาณ และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยใช้กลยุทธ์ในการผสมแบบ Sequential กล่าวคือ ทำการศึกษาเชิงคุณภาพเสร็จก่อน โดยการสัมภาษณ์กลุ่ม (Focus group) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) เพื่อให้ได้ประเด็นในการศึกษาที่ครอบคลุมและชัดเจนแล้วจึงดำเนินการศึกษาเชิงปริมาณ โดยการนำข้อมูลจากการศึกษาเชิงคุณภาพมาสร้างเครื่องมือ (แบบสอบถาม) โดยการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาผลกระทบด้านบวกด้านลบจากการเรียกเก็บเงินเข้ากองทุน 2) ศึกษาวิธีการ อัตราเรียกเก็บ และกลุ่มคนต่างด้าวที่สมควรส่งเงินเข้ากองทุน และ 3) เสนอแนะเชิงนโยบายในการเก็บเงินเข้ากองทุน

โดยการศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) นายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาวและกัมพูชา) 2) ประชาชน และ 3) แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ ซึ่งคณะผู้ศึกษาสรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษาและข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 สรุปผลการศึกษา

การสรุปผลการศึกษานี้ทำให้เกิดความชัดเจนคณะผู้ศึกษาจึงพิจารณาผลการศึกษาเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของนายจ้าง

ส่วนที่ 2 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน

ส่วนที่ 3 สรุปผลการศึกษาศักยภาพในการจ่ายเงินเข้ากองทุนของแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ

ส่วนที่ 4 สรุปผลการศึกษาภาพรวม

โดยมีรายละเอียดในแต่ละส่วนดังนี้

1.1.1 ส่วนที่ 1 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของนายจ้าง

1) สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,600 คน เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 50.9) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 49.1) มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปีมากที่สุดคิด (ร้อยละ 35.1) และสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 32.5)

2) ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุน

ก. ความคิดเห็นในการเก็บเงินเข้ากองทุน

นายจ้างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.3) เห็นด้วยกับการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุน โดยมีนายจ้างเพียงร้อยละ 36.7 ที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินดังกล่าว โดยนายจ้าง

ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.3) มีความคิดเห็นว่าการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุนดังกล่าวมีผลดี กล่าวคือ "ไม่เป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดิน (ร้อยละ 28.1) และมีหลักประกันเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ (ร้อยละ 27.0) ส่วนกลุ่มที่มีความคิดเห็นว่าการเก็บเงินดังกล่าวมีผลเสีย (ร้อยละ 41.7) นั้น เนื่องจากคิดว่าเป็นภาระของลูกจ้างที่ต้องเป็นผู้จ่ายเงิน (ร้อยละ 21.6) และเป็นภาระในการนำส่งของ นายจ้าง (ร้อยละ 11.8)

ข. ประเภทของแรงงานต่างด้าวที่สมควรเก็บเงินเข้ากองทุน

สำหรับการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุนนั้น นายจ้างส่วนใหญ่ เห็นควรให้เก็บจากแรงงานต่างด้าวทุกประเภททั้งมีฝีมือและไร้ฝีมือ (ร้อยละ 72.1) รองลงมา คือ แรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ (กรรมกร/ผู้รับใช้ในบ้าน) (ร้อยละ 7.6) และเก็บจากแรงงานต่างด้าวมีฝีมือ (ร้อยละ 5.9)

ค. แนวทางการจัดเก็บเงินเข้ากองทุน

สำหรับแนวทางการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนพบว่า นายจ้างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.3) เห็นว่าควรเก็บตามอัตราใหม่ โดยมีแนวทางการจัดเก็บ 2 แนวทาง คือ เก็บตามอัตรา ต้นทุนการส่งกลับของแต่ละประเทศ หรือเก็บตามอัตราที่เหมาะสม คือ พม่า 333 บาท ลาว 328 บาท และ กัมพูชา 329 บาท

ง. วิธีการจัดเก็บเงินเข้ากองทุน

นายจ้างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.9) เห็นว่าควรเก็บแบบใหม่ โดยมีวิธีการจัดเก็บ คือ เก็บครั้งเดียวในวันที่ยื่นขออนุญาตทำงาน (ร้อยละ 47.3) และเก็บตามความสมัครใจของลูกจ้าง ครั้งเดียวหรือหลายครั้งภายในระยะเวลา 6 เดือน (ร้อยละ 22.6)

จ. นโยบายในการเก็บเงินเข้ากองทุน

เมื่อพิจารณานโยบายที่เหมาะสมในการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุนเพื่อเป็นประกันค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างกลับออกไปนอกราชอาณาจักรพบว่า นายจ้างส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.8) เห็นว่าควรเก็บตามความจำเป็นโดยไม่มีกรยกเว้นให้ประเทศใดประเทศหนึ่ง และมีเพียงส่วนน้อย (ร้อยละ 5.0) เท่านั้นที่เห็นว่าควรเก็บตามความจำเป็นแต่ยกเว้นให้กับประเทศที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินดังกล่าว

ฉ. ความต้องการแรงงานสัญชาติอื่น

สำหรับความต้องการแรงงานสัญชาติอื่นเพื่อทดแทนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) มีนายจ้างแสดงความคิดเห็นเพียงร้อยละ 4.3 และไม่แสดงความคิดเห็น ร้อยละ 95.7 โดยกลุ่มที่แสดงความคิดเห็นต้องการจ้างแรงงานต่างด้าว สัญชาติเวียดนาม จีน มาเลเซีย และ ฟิลิปปินส์ เพื่อทดแทนแรงงาน 3 สัญชาติดังกล่าว

1.1.2 ส่วนที่ 2 สรุปผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชน

1) สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 507 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 51.9) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 48.1) มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปีมากที่สุดคิด (ร้อยละ 35.5) โดยสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด (ร้อยละ 41.2) และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด (ร้อยละ 29.8)

2) ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุน

ก. ความคิดเห็นในการเก็บเงินเข้ากองทุน

ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.8) เห็นด้วยในการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุน โดยมีประชาชนร้อยละ 25.2 ที่ไม่เห็นด้วย และส่วนใหญ่ (ร้อยละ 73.4) เห็นว่าการเก็บเงินเข้ากองทุนดังกล่าวมีผลดี มีเพียงบางส่วน (ร้อยละ 26.6) ที่คิดว่ามีผลเสีย ซึ่งกลุ่มที่คิดว่ามีผลดีเนื่องจากไม่เป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดิน (ร้อยละ 49.7) และมีหลักประกันเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ (ร้อยละ 47.3) ส่วนกลุ่มที่มีความคิดเห็นว่าการเก็บเงินดังกล่าวมีผลเสียนั้น เนื่องจากคิดว่าเป็นภาระในการนำส่งของนายจ้าง (ร้อยละ 60.5) และเป็นภาระของลูกจ้างที่ต้องเป็นผู้จ่ายเงิน (ร้อยละ 35.8)

ข. ประเภทของแรงงานต่างด้าวที่สมควรเก็บเงินเข้ากองทุน

ประชาชนมีความคิดเห็นว่าการเก็บเงินจากลูกจ้างเข้ากองทุน นั้นควรจัดเก็บจากแรงงานต่างด้าวทุกประเภททั้งมีฝีมือและไร้ฝีมือ (ร้อยละ 68.3) และเก็บจากแรงงานต่างด้าวไร้ฝีมือ (กรรมกร/ผู้รับใช้ในบ้าน) (ร้อยละ 19.3)

ค. นโยบายในการเก็บเงินเข้ากองทุน

เมื่อพิจารณานโยบายที่เหมาะสมในการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุนเพื่อเป็นประกันค่าใช้จ่ายในการส่งลูกจ้างกลับออกไปนอกราชอาณาจักรพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.8) เห็นว่าควรเก็บตามความจำเป็น โดยไม่มีการยกเว้นให้ประเภทใดประเภทหนึ่ง และมีเพียงบางส่วน (ร้อยละ 19.1) ที่เห็นว่าควรเก็บตามความจำเป็นแต่ยกเว้นให้กับประเทศที่ไม่เห็นด้วยกับการเก็บเงินดังกล่าว

ง. การจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติอื่น

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการจ้างแรงงานต่างด้าวสัญชาติอื่นเพื่อทดแทนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) พบว่าประชาชนแสดงความคิดเห็นในประเด็นนี้เพียงร้อยละ 26.2 และไม่แสดงความคิดเห็นร้อยละ 73.8 โดยประชาชนที่แสดงความคิดเห็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 66.9) เห็นว่าควรจ้างแรงงานจากประเทศเวียดนาม จีน และประเทศมาเลเซียตามลำดับ

1.1.3 ส่วนที่ 3 สรุปผลการศึกษาศักยภาพในการจ่ายเงินเข้ากองทุนของแรงงานต่างด้าว

3 สัญชาติ

1) สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1,600 คน ส่วนใหญ่ร้อยละ 52.8 เป็นเพศหญิงและเป็นเพศชายร้อยละ 47.2 โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.5) เป็นแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า รองลงมาคือ สัญชาติลาว (ร้อยละ 16.8) และสัญชาติกัมพูชา (ร้อยละ 5.7)

2) สักยภาพในการจ่ายเงินเข้ากองทุน

ก. รายได้ของแรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) มีค่ามัธยฐานหรือค่ากลาง(Median) ของรายได้ต่อวัน คือ 200 บาท โดยแรงงานต่างด้าวสัญชาติ พม่าและกัมพูชามีค่ามัธยฐานของรายได้เท่ากัน คือ 200 บาทต่อวัน ส่วนแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวมีค่ามัธยฐานของรายได้ 195 บาทต่อวัน

ข. รายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือนของแรงงานต่างด้าว

แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) มีค่ามัธยฐานหรือค่ากลาง(Median) ของรายจ่ายต่อเดือน คือ 3,000 บาท โดยแรงงานต่างด้าวสัญชาติ พม่ามีค่ามัธยฐานของรายได้มากที่สุด คือ 3,000 บาทต่อเดือน รองลงมาคือ แรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชามีค่ามัธยฐานของรายได้ 2,500 บาทต่อเดือน และแรงงานต่างด้าวสัญชาติลาวมีค่ามัธยฐานของรายได้ 2,000 บาทต่อเดือน

ค. เงินออมของแรงงานต่างด้าว

การออมเงินของแรงงานต่างด้าวพิจารณาจาก ความถี่และจำนวนการส่งเงินกลับประเทศภูมิลำเนา รวมทั้งการเก็บออมเงินในประเทศไทย พบว่า แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติส่งเงินกลับประเทศภูมิลำเนาเดือนละครั้งมากที่สุด (ร้อยละ 31.6) เมื่อพิจารณาเฉพาะกลุ่มที่ส่งเงินกลับประเทศภูมิลำเนาเดือนละครั้งเป็นรายสัญชาติพบว่า แรงงานต่างด้าวสัญชาติลาว ส่งเงินกลับประเทศภูมิลำเนาเดือนละครั้งมากที่สุด (ร้อยละ 48.7) รองลงมาคือ กัมพูชา (ร้อยละ 42.4) และพม่า (ร้อยละ 27.1) ตามลำดับ โดยแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติส่งเงินกลับประเทศภูมิลำเนาเฉลี่ย 2,611.02 บาทต่อเดือน ซึ่งแรงงานต่างด้าวสัญชาติกัมพูชาส่งเงินกลับประเทศภูมิลำเนาต่อเดือนมากที่สุดคือ 3,131.94 บาท รองลงมาคือ สัญชาติพม่า 2,693.83 บาทต่อเดือน และสัญชาติลาว 2,252.10 บาทต่อเดือน สำหรับการออมเงินในประเทศไทย พบว่า แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติส่วนใหญ่มีเงินออมคิดเป็นร้อยละ 71.8 มีเพียงร้อยละ 28.2 ที่ไม่มีเงินออม โดยกลุ่มที่มีเงินออมพบว่า ทั้ง 3 สัญชาติมีมาตรฐานของเงินออมต่อเดือน 2,000 บาท และเมื่อพิจารณารายสัญชาติ พบว่า พม่าและลาวมีค่ามัธยฐานเงินออมต่อเดือนเท่ากันคือ 2,000 บาท ส่วนกัมพูชามีค่ามัธยฐานเงินออมต่อเดือนน้อยที่สุด คือ 1,500 บาท

1.1.4 ส่วนที่ 4 สรุปผลการศึกษาภาพรวม

1) ความคิดเห็นของนายจ้างและความคิดเห็นของประชาชน

จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บเงินเข้ากองทุนของนายจ้างที่จ้างแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) พบว่า ตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในประเด็นต่อไปนี้

- 1.1) ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการเก็บเงินจากคนต่างด้าวเข้ากองทุน
- 1.2) ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการเก็บเงินจากคนต่างด้าวเข้ากองทุนจะก่อให้เกิดผลดีมากกว่าผลเสีย
- 1.3) กลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าการเก็บเงินจากคนต่างด้าวเข้ากองทุนก่อให้เกิดผลดีเนื่องจากเหตุผลหลัก ดังนี้
 - ก. ไม่เป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดิน
 - ข. มีหลักประกันเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ
- 1.4) กลุ่มตัวอย่างที่คิดว่าการเก็บเงินจากคนต่างด้าวเข้ากองทุนก่อให้เกิดผลเสียเนื่องจากเหตุผลหลัก ดังนี้
 - ก. เป็นภาระในการนำส่งเงินของนายจ้าง
 - ข. เป็นภาระของลูกจ้างที่ต้องเป็นผู้จ่ายเงิน
- 1.5) ประเภทคนต่างด้าวที่ควรจัดเก็บเงินเข้ากองทุน คือ แรงงานต่างด้าวทุกประเภททั้งมีฝีมือและไร้ฝีมือ
- 1.6) นโยบายในการจัดเก็บเงินเข้ากองทุน คือ ควรเก็บตามความจำเป็น โดยไม่มีการยกเว้นให้ประเทศใดประเทศหนึ่ง

2) สักยภาพในการจ่ายเงินเข้ากองทุนของแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ

จากการศึกษาศักยภาพในการจ่ายเงินเข้ากองทุนของแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ ในประเด็นรายได้ รายจ่ายและเงินออมของแรงงานต่างด้าวดังกล่าว สรุปประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

- 2.1) แรงงานต่างด้าวมีรายได้โดยเฉลี่ย 200 บาทต่อวัน
- 2.2) แรงงานต่างด้าวมีรายจ่ายโดยเฉลี่ย 3,000 บาทต่อเดือน
- 2.3) แรงงานต่างด้าวส่วนใหญ่ส่งเงินกลับบ้านเดือนละครั้ง โดยส่งกลับบ้านเฉลี่ย 2,611.02 บาทต่อเดือน
- 2.4) แรงงานต่างด้าวมีเงินออมโดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท

1.2 อภิปรายผลการศึกษา

1.2.1 จากผลการศึกษาดังที่กล่าวแล้วนั้น จะเห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนายจ้างและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนทั่วไป มีความเห็นสอดคล้องกันหรือเป็นไปในทางเดียวกัน รวม 4 ประเด็น คือ

1) ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการเก็บเงินจากลูกจ้างคนต่างด้าวเข้ากองทุนเพื่อเป็นประกันค่าใช้จ่ายในการส่งกลับตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2551 ส่วนใหญ่ของทั้ง 2 กลุ่มเห็นตรงกันว่า เห็นด้วยกับการเก็บเงินจากลูกจ้างต่างด้าวเข้ากองทุนดังกล่าว

กรณีนี้ น่าจะมีสาเหตุจากทั้งสองกลุ่ม เห็นว่าแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยมีรายได้เพียงพอที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในส่วนนี้ ประกอบกับการส่งแรงงานต่างด้าว

กลับไปยังประเทศต้นทางนั้น เป็นกรณีที่เกิดจากการกระทำที่ผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าวเอง จึงไม่สมควรที่จะต้องตกเป็นภาระแก่งบประมาณแผ่นดิน ซึ่งมาจากการเสียภาษีของประชาชนคนไทย ทุกหมู่เหล่า

2) ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับประเภทของคนต่างด้าวที่ควรจัดเก็บเงิน เข้ากองทุนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า ควรเรียกเก็บจากแรงงานต่างด้าวทุกประเภททั้งมีฝีมือและไร้ฝีมือ

กรณีนี้น่าจะเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม เห็นว่าแรงงานต่างด้าวทั้งที่มี ฝีมือและไร้ฝีมือ มีรายได้เพียงพอที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการถูกส่งกลับไปยังประเทศภูมิลำเนาได้ และสาเหตุการส่งกลับก็มาจากการกระทำที่ผิดกฎหมายของแรงงานต่างด้าวเองตามที่กล่าวมาแล้วในข้อ 1)

3) ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายในการจัดเก็บเงินจากแรงงานต่างด้าว เข้ากองทุนเพื่อประกันค่าใช้จ่ายในการส่งกลับ ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างเห็นพ้องตรงกันว่าควรจัดเก็บจาก แรงงานต่างด้าวทุกสัญชาติ โดยไม่ยกเว้นให้กับประเทศใดประเทศหนึ่ง

กรณีนี้น่าจะมีสาเหตุจากทั้งสองกลุ่ม เห็นว่าควรปฏิบัติต่อทุกประเทศโดย เท่าเทียมกันตามหลักประชาธิปไตย หากยกเว้นให้ประเทศใดประเทศหนึ่ง ก็อาจทำให้เกิดปัญหา กับประเทศอื่นๆ ต่อไปได้

4) ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับคำถามที่ว่าควรนำแรงงานต่างด้าวสัญชาติใด เข้ามาทดแทนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) เกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่างไม่แสดง ความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าว

กรณีดังกล่าว น่าจะมีสาเหตุมาจากกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ไม่มีข้อมูล เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการนำเข้าแรงงานต่างด้าวสัญชาติอื่นว่ามีจำนวนเท่าใด และจะคุ้มค่าในการนำเข้ามา ทำงานหรือไม่ ประกอบกับขณะนี้แรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ยังคงมีอยู่จำนวนมาก

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างในส่วนของผู้จ้างต่างด้าว ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการ ทางสถิติจากผู้จ้างต่างด้าวทั่วประเทศ มีรายได้โดยเฉลี่ย (จากทุกพื้นที่ทั่วประเทศ) วันละ 200 บาท รายจ่าย เฉลี่ยเดือนละ 3,000 บาท และมีเงินออมโดยเฉลี่ยเดือนละ 2,000 บาท และส่วนใหญ่ส่งเงินกลับบ้านเดือน ละ 1 ครั้ง เป็นกรณีที่แสดงให้เห็นว่าผู้จ้างต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) มีศักยภาพในการ จ่ายเงินเข้ากองทุนเพื่อประกันการส่งกลับทั้งในอัตราที่กำหนดไว้เดิม และอัตราใหม่หากพิจารณาตาม ต้นทุนในการส่งกลับ

1.2.3 หากเปรียบเทียบการถูกเรียกเก็บเงินระหว่างคนไทยที่ทำงานในต่างประเทศ และ คนต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) ที่ทำงานในประเทศไทย จะเห็นว่าคนไทยที่ทำงาน ในต่างประเทศถูกเรียกเก็บเงินจากประเทศที่ไปทำงานในอัตราที่สูงกว่ามาก อาทิ

ไต้หวัน

คนงานไทยต้องจ่ายปีละประมาณ 97,000 – 140,000 บาท ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนรายได้ที่ได้รับในปีภยานั้น

ประเทศญี่ปุ่น

คนไทยที่ไปฝึกงานต้องเสียภาษีรายได้ปีละประมาณ 14,000 บาท ทั้งนี้ยังไม่รวมค่าประกันสุขภาพ

สาธารณรัฐเกาหลี

คนไทยที่ไปทำงานที่สาธารณรัฐเกาหลี ต้องจ่ายค่าประกันการเดินทางกลับ จำนวน 400,000 วอน และค่าประกันอุบัติเหตุ จำนวน 50,000 วอน รวม 2 รายการ จำนวน 450,000 วอน คิดเป็นเงินไทยประมาณ 12,240 บาท

ประเทศอิสราเอล

คนงานไทยที่ไปทำงานที่ประเทศอิสราเอล ต้องเสียภาษีเงินได้ ร้อยละ 10-27 ขึ้นอยู่กับรายได้ในแต่ละเดือน และต้องจ่ายค่าประกันสังคม (ไม่เกิน) 103 เซกเกลต่อเดือน และต้องจ่ายค่าที่พัก ค่าน้ำประปา ไฟฟ้า และอื่นๆ ให้นายจ้างเดือนละ (ไม่เกิน) 260 เซกเกล เฉลี่ยแล้วคนงานไทยต้องจ่ายหรือถูกหักเงินให้ทางราชการและนายจ้างปีละประมาณ ระหว่าง 8,976.22 ถึง 16,830.58 เซกเกล คิดเป็นเงินไทยประมาณ ระหว่าง 72,686.74 ถึง 136,288.99 บาทต่อปี

เมื่อเปรียบเทียบอัตราภาษีเงินได้กับเงินจากแรงงานต่างด้าวของประเทศไทยและประเทศอื่นๆ ที่คนไทยไปทำงาน จะเห็นว่าประเทศไทยเรียกเก็บเงินจากแรงงานต่างด้าวในอัตราที่ต่ำมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประเทศไทยมีความเห็นอกเห็นใจและให้ความสำคัญกับมนุษยธรรมมากกว่าประเทศอื่นๆ

5.2.4 กลุ่มตัวอย่างทั้งฝ่ายนายจ้างและประชาชนทั่วไป ยังไม่แน่ใจและยังบอกไม่ได้ว่าจะนำแรงงานต่างด้าวสัญชาติใดเข้ามาทดแทนแรงงานต่างด้าว 3 สัญชาติ (พม่า ลาว และกัมพูชา) นั้น อาจเป็นเพราะไม่มีข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องค่าใช้จ่ายในการนำเข้า และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าจ้างและสวัสดิการต่างๆ ที่ต้องจ่ายทั้งหมดมีจำนวนเท่าใด

1.3 ข้อเสนอแนะ

1.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การกำหนดอัตราภาษีเงินได้ค่าประกันการส่งกลับจากแรงงานต่างด้าว รัฐอาจพิจารณาตามความเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่เห็นควรเก็บตามต้นทุนในการส่งกลับแต่ละประเทศโดยเก็บครั้งเดียวในวันที่ยื่นใบขออนุญาตทำงาน อย่างไรก็ตามสิ่งที่สมควรได้รับพิจารณาปรับปรุงไปพร้อมๆ กัน คือ การอำนวยความสะดวกในการส่งเงินโดยให้ส่งผ่านธนาคารหรือหน่วยบริการของภาคเอกชน (Counter Services) ทั้งนี้เพื่อลดภาระความยุ่งยากในการส่งเงินแก่กองทุน

1.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาเปรียบเทียบการเก็บเงินกับคนต่างด้าวของประเทศต่าง ๆ เพื่อพิจารณาถึงความจำเป็นและความเหมาะสมในการจัดเก็บเงินจากแรงงานต่างด้าว และประเด็นที่น่าสนใจอีกประการคือ เมื่อมีการจัดเก็บเงินจากแรงงานต่างด้าวเข้ากองทุนเพื่อการส่งคนต่างด้าวกลับออกนอกราชอาณาจักรได้ระยะหนึ่งแล้วควรจะมีการศึกษาวิจัยเพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดเก็บเงินดังกล่าวเพื่อปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานการจัดเก็บเงินของกองทุนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น